

1945 u Francuskoj pravdao liberalnu demokratiju (stalnim isticanjem negativnog uzora višijevskog režimana račun antifašističkog Resistanze). Benoa se žali da je u Francuskoj nacizam uvek važio za veće zlo od komunizma. U retoričnom antifašizmu uperenom protiv Hitlera bilo je dozvoljeno sve što je bilo pokriće progona desnice. Zato se, slično Fireu i Benoa zalaže za oslobađanje od "opsesivnog antifašizma" (Benoist 1997). Izgleda da je u odnosu prema socijalizmu danas napetost između Benoa i Firea manja nego što je bila pre nekoliko decenija između Arona i Benoa. Različite frakcije desnice ujednačavaju pretežno stereotipnu vlastitu viziju socijalizma. Ni nemački konzervativci nisu propustili da istaknu pomenuti učinak Firea. K. Hornung je uočio da je Fire svojim tumačenjem antifašizma razbio mitologiziranje realne istorije 20. veka. Mit je zamagljivao činjenicu da su komunizam i totalitarni pokreti u Italiji i Nemačkoj skupa i od početka bili u složenom odnosu međusobnog uslovljanja i sukobljavanja "prožeti zajedničkim strastima ogorčenom mržnjom, tajnom solidarnošću i javnim osporavanjem". Dok su u Nemačkoj "pobednici iz Historikerstreit" potisnuli Noltea, u inostranstvu je debata tekla dalje. Konzervativcima je Fire dobrodošao jer je navodno prozreo dugu staljinsku strategiju "Držite lopova", tj. komunističko zamagljavanje vlastitih zločina isticanjem antifašističkog učinka. Osim toga za nemačke konzervativce je vrlo važno što ćutanje o zločinima komunizma više ne može pravdati današnje negativne ocene obnovljenog nacionalističkog nemačkog identiteta (Hornung 1997). Hornung je ubeđen da se, slično stanju u Francuskoj, i u Nemačkoj dani "pogubnog dejstva antifašizma mogu izbrojati". Pitanje je da li se odnos radikalne desnice prema Fireu može tumačiti kao puka instrumentalizacija koja počiva na iskrivljavanju Fireovih gledanja? Pre će biti da je reč o dubljim podudarnostima antikomunističkih struja.

### 3. 3. Komunizam i totalitarizam.

Idejnopolitičko svojatanje nije pouzdan pokazatelj naučne vrednosti dela kao što ideološko-kritička analiza ne može zameniti imanentnu teorijsku. Kod Firea je kritika "antifašističkog mita" i "komunističke iluzije" deo obuhvatnijeg zadatka: ispisivanja paralelne istorije "političkih mitologija 20. veka". Komunizam, fašizam i nacizam su podvrste istog roda, "velike antiliberalne i antidemokratske reakcije". Uzajamno se uslovljavaju, mrze i dopunjavaju. Slično Nolteu, i Fire se zalaže za doduše ograničeno korišćenje teorija o totalitarizmu, a ne za njihov vanvremeni tip. Teorije o totalitarizmu su Magna Charta liberalne misli 20. veka. Razumevanje zamršenih spletova liberalne misli, kojoj pripada i Fireova, može biti lakše kada se ova diferencirano i jasno odredi prema teorijama o totalitarizmu, odnosno prema njenom osnovnom problemu – kakve su prirode sličnosti i razlike fašističkih i socijalističkih pokreta i režima. Na kraju 20. veka može se reći da je to pitanje svih pitanja. Od odgovora na ovo pitanje zavisi poimanje odnosa ekonomije i politike, klase i nacije, sadržaja i forme. Kod različitih idejnopolitičkih struja misli u politici slabosti su najuočljivije u pokušaju poistovećivanja različitih političkih protivnika. U liberalnoj misli to su teorije o totalitarizmu. Fire se prema njima odredio u obimnom poglavlju "Komunizam i fašizam" (Fire 1996, 197-261). Sve tri diktature povezuje mržnja prema građaninu: "svi buržoaziju mrze kao đavola" (Fire 1996, 220). Komunisti napajaju svoju veru antifašizmom, a fašisti antikomunizmom. Oba pokreta bore se protiv buržoaske demokratije. Hitlerova Nemačka i Staljinova Rusija "imaju zajedničku crtu da su razradili uništavanje građanskog poretka putem apsolutnog potčinjavanja pojedinaca ideologiji i teroru Partije-države" (226). Ili: "I kod Musolinija i kod Lenjina postoji isto odbacivanje pacifizma, isti prezir prema buržoaziji, ista uverenost da će rat ići u korist njihove akcije"